شىنجاڭنى قالايمىقان قىلىش خام خىيالدا بولغان ھەرقانداق سۇيىقەست ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت، ھەر ساھە زاتلار ئامېرىكىنىڭ شىنجاڭغا ئالاقدار «قانۇن لايىھەسى» ماقۇللىغانلىقىنى كۈچلۈك ئەيىبلىدى

شۇ جاي ۋاقتى 12 ـ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى، ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئاۋام پالاتاسى ئاتالمىش شىنجاڭغا ئالاقدار «قانۇن لايىھەسى»نى ماقۇللاپ، پاكىتقا كۆز يۇمۇپ، ئاق ـ قارىنى ئاستىن ـ ئۈستۈن قىلىپ، جۇڭگو شىنجاڭنىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا يامان غەرەزدە داغ تەگكۈزۈپ ۋە ئاساسسىز ئەيىبلەپ، شىنجاڭغا جىنىنىڭ بارىچە قارا چاپلىدى. بۇنىڭغا قارىتا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت، ھەر ساھە زاتلار چەكسىز غەزەپلىنىدىغانلىقىنى، كۈچلۈك ئەيىبلەيدىغانلىقىنى، قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. كۆپچىلىك بەس ـ بەستە مۇنداق بىلدۈردى: شىنجاڭغا ئالاقدار «قانۇن لايىھەسى»دە ئامېرىكا تەرەپنىڭ شىنجاڭنىڭ گۈللىنىشىگە، مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش رەزىل غەرىزى ئاشكارىلانغان بولۇپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھېسسىياتىغا ئىنتايىن زور زىيان يەتكۈزدى، شىنجاڭنى قالايمىقان قىلىش خام خىيالدا بولغان ھەرقانداق سۇيىقەست ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقمۇ بۇنىڭغا قەتئىي قوشۇلمايدۇ.

چەكسىز غەزەپلىنىش، قەتئىي قارشى تۇرۇش

«شىنجاڭغا ئالاقدار ‹قانۇن لايىھەسى›دە جۇڭگونىڭ ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش ۋە تېررورىزمغا زەربە بېرىشتە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرى بۇرمىلىنىپ، قارا چاپلىنىپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش سىياسىتى ئاساسسىز ئەيىبلەندى. زىيالىي بولۇش سۈپىتىم بىلەن، مەن كۈچلۈك غەزەپلىنىدىغانلىقىمنى، قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقىمنى بىلدۈرىمەن» دېدى 12 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى مارالبېشى ناھىيەسىنىڭ سېرىقبۇيا بازىرىغا تۇغقان يوقلاشقا بارغان ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى گۈلنار ئوبۇل ئورۇنلۇق ۋە كەسكىن سۆزلەپ.

گۈلنارنىڭ دېيىشىچە، ئۇنىڭ قوشماقلاشقان تۇغقىنى تۇرۇشلۇق سېرىقبۇيا بازىرى ئىلگىرى دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسىنىڭ تەسىرىگە ئېغىر دەرىجىدە ئۇچرىغان بولۇپ، زوراۋانلىق، تېررورلۇق دېلولىرى ئۆزلۈكسىز يۈز بېرىپ، بىر قىسىم بىگۇناھ ئاممىلار زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانىكەن. بۈگۈنكى كۈندىكى سېرىقبۇيا بازىرىدا خەلقنىڭ تۇرمۇشى تىنچ ـ ئىناق بولۇپ، تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىدە تەربىيەلىنىشنى تاماملىغان ئايال تەربىيەلەنگۈچىلەر نىقابلىق كىيىمىنى سېلىپ تاشلاپ، گۈزەل، ئۆزىگە ئىشىنىدىغان بولۇپ ئۆزگىرىپ، تۇرمۇشقا نىسبەتەن ئۈمىدكە تولۇپتۇ. بۇلارنىڭ ھەممىسى شۇنى چۈشەندۈرىدۇكى، تەلىم ـ تەربىيە خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش قانۇن بويىچە قولىنىلغان، دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسىنىڭ زەھەرلىشىگە ئۇچرىغان ئاممىنىڭ ئەسەبىزمنىڭ ئاسارىتىدىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بېرىدىغان، ئۇلارنىڭ زامانىۋى مەدەنىي تۇرمۇشقا ئىنتىلىشىگە ياردەم بېرىدىغان مۇھىم تەدبىر، شىنجاڭنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىشتىكى يېڭىلىق يارىتىلغان تەدبىرى، ھەققانىي تەدبىرى.

«ئامېرىكا ‹كىشىلىك ھوقۇق› نامىدىن پايدىلىنىپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلىشىپ، شىنجاڭغا تۆھمەت قىلدى، قارا چاپلىدى، ئۇنىڭ رەزىل غەرىزىنى بىر قاراپلا چۈشەنگىلى بولىدۇ.» شىنجاڭ داشۆ ماركسىزم شۆيۈەنى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، يۈەنجاڭ زۇلھايات ئىسمايىل مۇنداق دېدى: قانۇن بويىچە كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش شىنجاڭنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنى ئالغا سىلجىتىشنىڭ ئۈنۈملۈك تەدبىرى. شىنجاڭغا ئالاقدار «قانۇن لايىھەسى» شىنجاڭنىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا زەھەرخەندىلىك بىلەن ھۇجۇم قىلغانلىق بولۇپ، پۈتۈنلەي ھەق ـ ناھەق ئارىلاشتۇرۇۋېتىلگەن خاتا سۆز، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق، تەرەققىيات ۋەزىيىتىگە خالىغانچە قارا چاپلىغانلىق.

زۇلھاياتنىڭ دېيىشىچە، ئۇ ئىلگىرى قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىدىكى كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىگە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، نەق مەيداندا تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىنىڭ يېتىشتۈرۈشىدە تەربىيەلەنگۈچىلەرنىڭ دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسىنى تۈگىتىپ، يېڭى ماھارەت ئۆگىنىپ، كىشىلىك ھاياتىنىڭ يېڭى بىر بېتىنى ئاچقانلىقىنى ھېس قىپتۇ. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، تەلىم ـ تەربىيە مەركىزى تەسىس قىلىش، تەلىم ـ تەربىيە خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىكى قانۇنى، جىنايى ئىشلار قانۇنى، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى، تېررورىزمغا قارشى تۇرۇش قانۇنى قاتارلىق قانۇن ـ نىزاملارغا ئاساسلىنىپ يولغا قويۇلغان، ھەم تەربىيەلەنگۈچىلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىغا كاپالەتلىك قىلىندى، شۇنداقلا زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرى ئازايدى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتلىق ھوقۇقى، ساغلاملىق ھوقۇقى، تەرەققىيات ھوقۇقىغا كاپالەتلىك قىلىندى، بۇ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىنى ئەڭ ياخشى قوغدىغانلىق.

«شىنجاڭغا ئالاقدار ‹قانۇن لايىھەسى›دە ئاق ـ قارا ئايرىلماي، تۇخۇمدىن تۈك ئۈندۈرۈلۈپ، كىشىلىك ھوقۇق دەستەك قىلىندى، ئەمەلىيەتتە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىق، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشقانلىق، بىز بۇنىڭدىن ناھايىتى غەزەپلەندۇق، كۈچلۈك ئەيىبلەيمىز.» شىنجاڭ سىفەن داشۆسى كومپيۇتېر پەن ـ تېخنىكىسى شۆيۈەنى 2016 ـ يىللىقنىڭ ئوقۇغۇچىسى جاڭ ۋېنجېڭ مۇنداق دېدى: ھازىرقى زامان ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن، ئىككى كۆزىمىزنى روشەنلەشتۈرۈپ، ئامېرىكا تەرەپنىڭ ساختا ياخشىچاق قىياپىتى ۋە رەزىل غەرىزىنى ئېنىق بايقاپ، ۋەتىنىنىڭ مەنپەئەتىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان بارلىق قىلمىشلارغا «ياق» دەپ ھەم ئەتراپىمىزدىكىلەرنى يېتەكلەپ، ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز بىلەن شىنجاڭنىڭ جەمئىيەت مۇقىملىقىنى قوغدايمىز، گۈزەل يۇرت ـ ماكانىمىزنى قوغدايمىز.

شىنجاڭغا ئالاقدار «قانۇن لايىھەسى» پۈتۈنلەي قالايمىقان جۆيلۈگەنلىك

شىنجاڭنىڭ ئىشىنىڭ ياخشى قىلىنغان ـ قىلىنمىغانلىقىدا باشقىلارنىڭ دېگىنى ھېساب ئەمەس، بەلكى شىنجاڭدىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ ئۆزىنىڭ دېگىنى ھېساب.

«ئۆز بېشىدىن ئۆتكۈزگۈچى بولۇش سۈپىتىم بىلەن، مېنىڭ ئەڭ سۆز قىلىش ھوقۇقۇم بار. ئامېرىكىنىڭ شىنجاڭغا ئالاقدار ‹قانۇن لايىھەسى› ئاق ـ قارىنى پۈتۈنلەي ئاستىن ـ ئۈستۈن قىلىپ، پاكىتقا پەرۋا قىلماي، يالغان ـ ياۋداق سۆز ئويدۇرۇپ چىقىپ، قانداقتۇر ‹ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىغا دەخلى ـ تەرۇز قىلدى› دېيىشىنىڭ ھەممىسى قۇرۇق گەپ.» دېدى خوتەن ناھىيەسى كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىنى تاماملىغان تەربىيەلەنگۈچى شىرئەلى روزئايىت ئىشەنچكە تولغان ھالدا.

شىرئەلى مۇنداق دېدى: تەلىم ـ تەربىيە مەركىزى بىر مەكتەپ، ئۆلچەملىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، تۈرلۈك قائىدە ـ تۈزۈم، دەرس جەدۋىلى، تاماق تىزىملىكى قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسىدە دۆلەت ئورتاق تىل ـ يېزىقى ۋە شۇ جايدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىل ـ يېزىقىنى قوللاندى، ئوخشاش بولمىغان مىللەتتىكى تەربىيەلەنگۈچىلەرنىڭ ئۆرپ ـ ئادىتىگە تولۇق ھۆرمەت قىلدى ۋە كاپالەتلىك قىلدى، تۈرى كۆپ، ئوزۇقلۇقى مول مۇسۇلمانچە يېمەك ـ ئىچمەك بىلەن ھەقسىز تەمىنلىدى. ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئەتراپلىق غەمخورلۇق قىلىشى تەربىيەلەنگۈچىلەرگە ئائىلىدەك ئىللىقلىق ھېس قىلدۇردى. «ئىلگىرى مەن دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسى بىلەن يۇقۇملىنىپ، دۆلەتنىڭ ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش سىياسىتىنى رەت قىلىپ، كۆڭلۈم بارغانسېرى ناملاتلىشىپ كەتكەنىدى. تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىدىكى ئۆگىنىش ۋە تۇرمۇشتىن مەن قايتىدىن يورۇقلۇق ۋە ئۈمىدنى كۆردۈم. مەن ئامېرىكا تەرەپنى كەسكىن ئاگاھلاندۇرىمەنكى، شىنجاڭ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق گۈزەل يۇرت ـ ماكانى، سىلەرنىڭ بۇ خىل ئارىغا بۆلگۈنچىلىك سالىدىغان سۇيىقەستىڭلار جەزمەن ئەمەلگە ئاشمايدۇ» دېدى شىرئەلى.

«شىنجاڭغا ئالاقدار ‹قانۇن لايىھەسى› پۈتۈنلەي قالايمىقان جۆيلۈگەنلىك، شىنجاڭدىكى ھەرمىللەت ئاممىنىڭ ھەقىقىي ھېسسىياتىغا پەرۋا قىلماي، شىنجاڭنىڭ تەرەققىيات مۇۋەپپەقىيىتىنى پۈتۈنلەي يوققا چىقىرىپ، بىزنىڭ بەختلىك تۇرمۇشىمىزغا قەستەن بۇزغۇنچىلىق قىلدى» دېدى قاغىلىق ناھىيەلىك كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىنى تاماملىغان تەربىيەلەنگۈچى سوبىنۇر مەمتىمىن غەزەپلەنگەن ھالدا.

سوبىنۇرنىڭ دېيىشىچە، تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىدىكى ئۆگىنىش ئۇنىڭ كاللىسىدىكى دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسىنى يوقىتىشقا ياردەم قىلىپلا قالماي، ئۇنىڭ دۆلەت ئورتاق تىل ـ يېزىق سەۋىيەسىنىمۇ زور دەرىجىدە ئۆستۈرگەن. ئەڭ چوڭ ھوسۇلى قانۇن بىلىملىرىنى پۇختا ئۆگىنىپ، پۇقرالارنىڭ ھوقۇق ـ مەنپەئەتىگە، مەجبۇرىيىتىگە بولغان تونۇشىنىڭ كۈچەيگەنلىكى بولغان. بۈگۈنكى كۈندە، ئۇ شۇ جايدىكى بىر قانۇن مۇلازىمەت ئورنىغا ئىشقا چۈشۈپ، ئۆزى ئۆگەنگەن قانۇن بىلىملىرى ئارقىلىق ئەتراپىدىكى ئاممىغا ياردەم قىلغان، تۇرمۇشى ئىنتايىن مەنىلىك ئۆتۈۋېتىپتۇ. «تەلىم ـ تەربىيە خىزمىتى بولمىسا، مېنىڭ بۈگۈنكى خاتىرجەم تۇرمۇشۇم بولمايتتى، ئامېرىكىنىڭ بىزنىڭ تۇرمۇشىمىزغا كەلسە ـ كەلمەس قول تىقىشىغا ھەرگىز يول قويمايمەن» دېدى سوبىنۇر.

ئۆز بېشىمچىلىق قىلىش ھامان ئۆزىگىمۇ، ئۆزگىگىمۇ زىيانكەشلىك قىلىدۇ

«ئامېرىكىنىڭ شىنجاڭغا ئالاقدار ‹قانۇن لايىھەسى› تېررورىزمنى قوللىغانلىق، يامانغا يانتاياق بولغانلىق بولۇپ، ئۆز بېشىمچىلىق قىلىش ھامان ئۆزىگىمۇ، ئۆزگىگىمۇ زىيانكەشلىك قىلىدۇ». شىنجاڭ ئىسلام دىنى جەمئىيىتىنىڭ جەمئىيەت باشلىقى، شىنجاڭ ئىسلام دىنى شۆيۈەنىنىڭ يۈەنجاڭى ئابدۇرېقىپ تۆمۈرنىياز ئۆزىنىڭ كۈچلۈك غەزەپ ـ نەپرەتلىك ھېسسىياتىنى ئىپادىلىدى.

ئابدۇرېقىپ تۆمۈرنىيازنىڭ دېيىشىچە، ئۇ ئىلگىرى تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىگە بېرىپ نەق مەيدانىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىپ، دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسى بىلەن يۇقۇملانغان دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىنىڭ بىر مەزگىللىك ئۆگىنىش، تەربىيەلىنىش ئارقىلىق روھلۇق بولۇپ قالغانلىقىنى، گەپ ـ سۆزلىرى، ئىش ـ ھەرىكەتلىرىنىڭمۇ نورماللاشقانلىقىنى كۆرگەن. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇ ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەن، ئۆز قۇلىقى بىلەن ئاڭلىغان ئۆزگىرىشلەر. «تەلىم ـ تەربىيە مەركىزى نۇرغۇن ئائىلە، نۇرغۇن ئاممىنى قۇتقۇزۇۋالدى، تەلىم ـ تەربىيە خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش كىشىلىك ھوقۇققا ھۆرمەت قىلىش، كاپالەتلىك قىلىشتىكى ھەققانىي تەدبىر، بىز چىن كۆڭلىمىزدىن قوللايمىز ۋە ھىمايە قىلىمىز» دېدى ئابدۇرېقىپ تۆمۈرنىياز.

12 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى، جۇڭگو ئىسلام دىنى جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن جەمئىيەت باشلىقى، ئۈرۈمچى شەھىرى ئاق مەسچىتنىڭ ئىمامى ئابدۇشۈكۈر رەھمەتۇللا ئىلگىرىكىگە ئوخشاش مەسچىتتە دىنىي ئىشلارغا رىياسەتچىلىك قىلدى. «يېقىنقى يىللاردا، ھۆكۈمەت پۇل ئاجرىتىپ دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قايتىدىن رېمونت قىلدۇردى، ئاق مەسچىتنىڭ ئىچىدە تاھارەت ئېلىش ئەسلىھەسى، تۇرۇبىلىق ھاجەتخانا سېلىنغان بولۇپ، پۈتۈن كۈن ئىسسىق سۇ بىلەن تەمىنلەيدۇ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىغا بولغان غەمخورلۇقى ئىنچىكە جايلاردا گەۋدىلەندى.» ئابدۇشۈكۈر مۇنداق دېدى: شىنجاڭ پارتىيەنىڭ دىن خىزمىتى ئاساسىي فاڭجېنىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىنىڭ نورمال دىنىي ئېھتىياجى ۋە نورمال دىنىي پائالىيەت قانات يايدۇرۇشىنى قانۇن بويىچە كاپالەتلەندۈردى.

«ئامېرىكىنىڭ شىنجاڭغا ئالاقدار ‹قانۇن لايىھەسى› جىنىنىڭ بارىچە شىنجاڭغا قارا چاپلىغانلىق. شىنجاڭنىڭ تىنچ ـ ئىناق، گۈللەنگەن، تەرەققىي قىلغان چوڭ ياخشى ۋەزىيىتى تەستە قولغا كەلگەن، بىز ھەسسىلەپ قەدىرلىشىمىز كېرەك، تاشقى كۈچلەرنىڭ يولسىزلىق بىلەن ئارىلىشىۋېلىشىغا قەتئىي يول قويمايمىز» دېدى ئابدۇشۈكۈر.

«ئامېرىكا تەرەپنىڭ ئۆز بېشىمچىلىق قىلىپ، ئاتالمىش شىنجاڭغا ئالاقدار ‹قانۇن لايىھەسى›نى ماقۇللىشى پاكىتقا پۈتۈنلەي خىلاپ بولۇپ، ھامان ئۆزىگىمۇ، ئۆزگىگىمۇ زىيانكەشلىك قىلىدۇ.» شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيەسى تارىخ تەتقىقات ئورنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كاندىدات تەتقىقاتچى ماخمۇت ئابدۇۋەلى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا تەرەپنىڭ تەلىم ـ تەربىيە مەركىزىنى بۇرمىلىشى، تۆھمەت قىلىشى، «دىن»، «كىشىلىك ھوقۇق»نى دەستەك قىلىپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋېلىش، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنى توسۇشتىن ئىبارەت، خالاس. بۇ خىل شىنجاڭغا ئالاقدار مەسىلىدىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە بۆلگۈنچىلىك سالىدىغان، شىنجاڭنىڭ گۈللىنىشى، مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان سۇيىقەستنىڭ ئەمەلگە ئېشىشى ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس.

ماخمۇت مۇنداق دېدى: بۈگۈنكى شىنجاڭدا جەمئىيەت مۇقىم، ئىقتىساد تەرەققىي قىلغان، ھەر مىللەت خەلق ئىتتىپاق، ئىناق ئۆتۈپ خاتىرجەم ياشىماقتا، مۇۋەپپەقىيەتلەر ھەممىگە ئايان. «ھەرقانداق تۆھمەتنىڭ ھەممىسى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەش قەدىمىنى توسۇيالمايدۇ؛ ھەرقانداق پىتنە ـ ئىغۋانىڭ ھەممىسى شىنجاڭدىكى كىشىلىك ھوقۇقنىڭ تەرەققىي قىلىپ ئىلگىرىلىگەنلىكىدەك پاكىتنى يوققا چىقىرىۋېتەلمەيدۇ؛ ھەرقانداق سۇيىقەستنىڭ ھەممىسى شىنجاڭنىڭ تەرەققىي قىلىش، گۈللىنىش مۇساپىسىگە كاشىلا قىلالمايدۇ» دېدى ماخمۇت.

(مۇخبىرلىرىمىز لى چۈنشيا، جاۋ شىيا، مېھرىگۈل غوپۇر، شىي خۈيبىن، جېڭ جو يازغان)

ئامېرىكىنىڭ شىنجاڭغا ئالاقدار «قانۇن لايىھەسى» ماقۇللىغانلىقىغا قەتئىي قارشى تۇرىمىز، كۈچلۈك ئەيىبلەيمىز

(بېشى 4 ـ بەتتە)

ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتى، مال ـ مۈلۈك بىخەتەرلىكىگە ئىنتايىن زور خەۋپ يەتكۈزدى، ئىنسانىي قەدىر ـ قىممەتنى ئېغىر دەپسەندە قىلدى، شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئىلگىرىلىشىگە ئىنتايىن زور توسقۇنلۇق قىلدى. تېررورىزم، ئەسەبىزمنىڭ تەھدىتى، يامرىشىغا قارىتا، شىنجاڭ كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك، دىنىي ئەسەبىزم ۋە زوراۋانلىق، تېررورلۇقتىن ئىبارەت «ئۈچ خىل كۈچ»كە قانۇن بويىچە قاتتىق زەربە بېرىپ، تېررورلۇق پائالىيەتلىرىنىڭ كۆپ، ئۆزلۈكسىز يۈز بېرىش ۋەزىيىتىنى ئۈنۈملۈك توسۇپ، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش كۈرىشىدە مۇھىم باسقۇچ خاراكتېرلىك غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتلىق ھوقۇقى، ساغلاملىق ھوقۇقى ۋە تەرەققىيات ھوقۇقىنى ھەقىقىي كاپالەتلەندۈردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭ مەۋقەنى ئەمەلىي ئەھۋالغا قويۇپ، تۈرلۈك چوڭقۇر قاتلاملىق زىددىيەتلەرنى تەلتۆكۈس ھەل قىلىشتىن قول سېلىپ، ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرلىك تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىشنى مەنبەدىن تۈزەشنى قانات يايدۇرۇپ، تېررورىزمغا قانۇن بويىچە زەربە بېرىشنى كىشىلىك ھوقۇقنى كاپالەتلەندۈرۈش بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىشنى مۇئەييەن رايون، مىللەت، دىن بىلەن باغلىۋالماسلىقتا چىڭ تۇرۇپ، كەڭچىلىك قىلىش، قاتتىق جازالاشنى ماسلاشتۇرۇشنى ئالدىنى ئېلىش، تەربىيەلەش، قۇتقۇزۇۋېلىش بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، مۇقىملىقنى قوغداشنى خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاش بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، قانۇن بويىچە كەسپىي ماھارەت تەلىم ـ تەربىيە مەركىزى تەسىس قىلىپ، دىنىي ئەسەبىيلىك ئىدىيەسىدىن يۇقۇملانغان، قانۇنغا خىلاپ جىنايى قىلمىشى يېنىك بولغان تەربىيەلەنگۈچىلەرگە قانۇن بىلىملىرىنى، دۆلەت ئورتاق تىل ـ يېزىقىنى ۋە كەسپىي ماھارەتنى ئۆگەتتى. تەربىيەلەنگۈچىلەر ھەرىكەتتە ئەركىن بولدى، مىللىي مەدەنىيىتى ۋە كىشىلىك ھوقۇقى تولۇق ھۆرمەتلەندى ۋە تولۇق قوغدالدى. نۆۋەتتە، مۇتلەق كۆپ ساندىكى تەربىيەلەنگۈچىلەر تەربىيەلىنىشنى تاماملاپ مەكتەپتىن ئايرىلىپ، مۇقىم ئىشقا ئورۇنلىشىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، تۇرمۇش سۈپىتىنى ياخشىلاپ، بەختلىك تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتىدۇ.

شىنجاڭ جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق جۇڭخۇا مىللىتى چوڭ ئائىلىسىنىڭ مۇھىم ئەزاسى. ھازىر شىنجاڭنىڭ چوڭ ۋەزىيىتى سىجىل مۇقىم بولدى، ۋەزىيەت سىجىل ياخشىلىنىشقا يۈزلەندى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مۇستەھكەملەندى، دىنلار ئىناق ـ ئىجىل، شەھەر ـ يېزىلاردا جەمئىيەت تىنچ بولدى، ئۇدا ئۈچ يىل زوراۋانلىق، تېررورلۇق ۋەقەسى يۈزبەرمىدى، تۈرلۈك جىنايى ئىشلار، ئاماللىق دېلولىرى زور دەرىجىدە ئازايدى، جەمئىيەت ئامانلىقى ئەھۋالى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، ھەرمىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ ئېرىشىش تۇيغۇسى، بەخت تۇيغۇسى، بىخەتەرلىك تۇيغۇسى كۆرۈنەرلىك كۈچەيدى. شىنجاڭغا ساياھەتكە كەلگەنلەرنىڭ سانى شىددەتلىك ئېشىپ، بۇ يىل 1 ـ ئايدىن 10 ـ ئايغىچە شىنجاڭغا ساياھەتكە كەلگەن چېگرا ئىچى ـ سىرتىدىكى ساياھەتچى 200 مىليون ئادەم قېتىمنى بۆسۈپ ئۆتتى. جۇڭگو ھازىرغىچە چەت ئەل ئەلچىلىرى، خەلقئارا تەشكىلات ئەمەلدارلىرى، تاراتقۇ كىشىلىرى قاتارلىقلاردىن بولۇپ 70 نەچچە تۈركۈم، 1000دىن ئارتۇق ئادەمنى شىنجاڭنى زىيارەت قىلىشقا تەكلىپ قىلدى، ئۇلار بەس ـ بەستە ئىناق ـ مۇقىم، گۈللەنگەن ـ تەرەققىي قىلغان شىنجاڭنى ئالقىشلىدى.

ھەققانىيەت كىشىلەر قەلبىدە. جۇڭگونىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ھەم جەمئىيەتنى ئىدارە قىلىش جەھەتتە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرى پۈتۈن دۇنيا خەلقىگە ئايان، نەتىجە ـ ئۈنۈمى كىشىلەرنىڭ قىزغىن ھىمايىسىگە ئېرىشتى. ئامېرىكا تەرەپنىڭ ئالاقدار قانۇن لايىھەسىدىكى جۇڭگو شىنجاڭنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش ۋە ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش خىزمىتىگە بولغان ئەيىبلىشى ساختىلىق ۋە بىر تەرەپلىمە قاراشقا تولغان بولۇپ، تېپىك ھالدىكى قوش ئۆلچەمدۇر، شىنجاڭ خەلقىنىڭ ھاياتى بىخەتەرلىكىگە نىسبەتەن ئەقەللىي ھۆرمەت كەمچىل بولۇپ، كىشىلىك ھوقۇقتىن ئىبارەت بۇ يۈكسەك ئۇقۇمغا ھاقارەت قىلىندى. ئامېرىكىنىڭ تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش مەسىلىسىدە «قوش ئۆلچەم»نى قوللىنىشى تېگى ـ تەكتىدىن ئېيتقاندا، تېررورىزم، ئەسەبىزمنى قانات ئاستىغا ئالغانلىق، ئۇنىڭغا يول قويغانلىق، خەلقئارا ئەخلاق ـ ھەققانىيلىققا ۋە ئىنسانىي ۋىجدانغا ئېغىر خىلاپلىق قىلغانلىق، بۇ خىل قىلمىش زور خاتالىق بولۇپ، باشقىلارغا زىيان يەتكۈزىدۇ، ئۆزى پايدا ئالالمايدۇ، بۇنىڭغا بارلىق ئاق كۆڭۈل ۋە ھەققانىيەتنى ياقىلايدىغان ئادەم لەنەت ئوقۇيدۇ. ئامېرىكىنىڭ زومىگەرلىكى كىشىلەرنىڭ كۆڭلىگە ياقمايدۇ، پۈتۈن دۇنيا ئۇنىڭ چوڭقۇر زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىدى. بىز ئامېرىكىنى سوغۇق ئۇرۇش تەپەككۇرى ۋە ئىدېئولوگىيە جەھەتتىكى بىر تەرەپلىمە قاراشنى چۆرۈپ تاشلاپ، شىنجاڭنىڭ قانۇن بويىچە تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش كۈرىشىنى قانات يايدۇرۇپ ئېرىشكەن نەتىجىلىرىگە ئوبيېكتىپ، ئادىل مۇئامىلە قىلىپ، كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسى ئارقىلىق جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋېلىشنى توختىتىشقا دەۋەت قىلىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىللە، يەنە ئامېرىكىغا ئۆزىنىڭ دۆلەت ئىچىدىكى كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسى ئۈستىدە ئوبدان ئويلىنىپ، ئۆزىنىڭ ئىشىنى ياخشى قىلىشقا نەسىھەت قىلىمىز. ئوتنى كىم تۇتسا، شۇنىڭ قولى كۆيىدۇ، يامان ئىشنى جىق قىلغانلار ئۆزى ھالاك بولىدۇ. «11 ـ سېنتەبىر» ۋەقەسىنىڭ تەجرىبە ساۋاقلىرى ئۇزاق بولمىدى، بىز ئامېرىكا تەرەپكە تۇخۇمدىن تۈك ئۈندۈرمەسلىكنى، ئوتقۇيرۇقلۇق قىلماسلىقنى، ئاخىرىدا ئۆز پۇتىغا ئۆزى پالتا چاپماسلىقنى نەسىھەت قىلىمىز.

بىز ئامېرىكا تەرەپنى شۇنداق كەسكىن ئاگاھلاندۇرىمىزكى، شىنجاڭ جۇڭگونىڭ شىنجاڭى، شىنجاڭنىڭ ئىشى پۈتۈنلەي جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، ھەرقانداق چەت ئەل ھۆكۈمىتى ۋە كۈچلىرىنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ ئارىلىشىش ھوقۇقى يوق. بۇ ئاتالمىش قانۇن لايىھەسى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت ئاممىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كەڭ جۇڭگو خەلقىگە ئامېرىكىنىڭ رەزىل نىيىتى ۋە زومىگەر ماھىيىتىنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇتىدۇ، خالاس، جۇڭگو خەلقىنى تېخىمۇ ئىرادىدىن سېپىل ھاسىل قىلغۇزىدۇ، خالاس. ئامېرىكا تەرەپنىڭ سۇيىقەستى مۇقەررەركى مەغلۇبىيەت بىلەن ئاخىرلىشىدۇ!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى ئۈرۈمچى 12 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى تېلېگراممىسىغا ئاساسلانغان)